

รายงานสถานการณ์สาธารณสุข
กรณีอุบัติเหตุไฟไหม้ตู้คอนเทนเนอร์บรรทุกสารเคมีบนเรือขนส่งสินค้า
ณ ท่าเทียบเรือเอ 2 ท่าเรือแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี
ฉบับที่ 1 วันที่ 26 พฤษภาคม 2562

การดำเนินงานตอบโต้สถานการณ์สาธารณสุข กรณีอุบัติเหตุไฟไหม้ตู้คอนเทนเนอร์บรรทุกสารเคมีบนเรือขนส่งสินค้า ณ ท่าเทียบเรือเอ 2 ท่าเรือแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี เป็นสาธารณสุขขนาดเล็กหรือระดับจังหวัด โดยมีการดำเนินงานร่วมกันของหน่วยงานหลายภาคส่วน ได้แก่ การท่าเรือแห่งประเทศไทย การท่าเรือแหลมฉบัง เทศบาลนครแหลมฉบัง ศูนย์ควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค 13 สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ศรชล.) ภาค 1 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชลบุรี ฯลฯ

1. ข้อมูลสถานการณ์

เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2562 เวลาประมาณ 07.00 น. เกิดเหตุไฟไหม้บริเวณหัวเรือ KMTC LINE เป็นเรือสัญชาติเกาหลี และตู้คอนเทนเนอร์บรรจุสินค้าขณะจอดเทียบท่า ณ ท่าเทียบเรือบริษัทไทยแหลมฉบังเทอร์มินัล จำกัด โดยในวันที่ 26 พฤษภาคม 2562 เวลา 07.15 น. เจ้าหน้าที่สามารถควบคุมเพลิงได้แล้ว และพบว่าตู้สินค้าที่ได้รับความเสียหายจากเปลวไฟ จำนวนทั้งสิ้น 35 ตู้

ข้อมูลเกี่ยวกับสารเคมี บริษัทตัวแทนเรือแจ้งว่าสารเคมีที่บรรทุกมา ได้แก่ ผงแคลเซียมไฮโปคลอไรต์ (Calcium hypochlorite) จำนวน 13 ตู้คอนเทนเนอร์ และสารคลอรีเนเตด พาราฟิน แวกซ์ (Chlorinated Paraffin Wax) ชนิดของเหลว จำนวน 5 แทงค์ โดยพบว่าเกิดเพลิงไหม้บางแทงค์ (รายงานกรมควบคุมมลพิษ) อีกทั้งมีน้ำและโฟมจากการดับเพลิงบางส่วนไหลลงทะเล กรมเจ้าท่า จึงได้สั่งห้ามระบายน้ำปนเปื้อนออกจากเรือลงสู่ทะเล โดยให้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมกำหนดไว้ และนำไปกำจัดอย่างถูกวิธีต่อไป ขณะเดียวกันท่าเรือแหลมฉบัง ได้วางบูม (boom) เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของน้ำมันปนเปื้อนลงสู่ทะเล ทั้งนี้ กองจัดการสารอันตรายและกากของเสีย และศูนย์ควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง จะติดตามตรวจสอบผลกระทบในสิ่งแวดล้อมเป็นระยะ

ลักษณะของผลกระทบจากสารเคมีที่อาจเกิดขึ้นต่อประชาชน ได้แก่ มีอาการแสบร้อนตามผิวหนัง ระคายเคืองตาและทางเดินหายใจ แสบคอ และจุกจิกจากการสูดดมกลิ่นสารเคมี นอกจากนี้ ยังมีการปนเปื้อนของละอองสารเคมีในบรรยากาศที่มีผลกระทบต่อรถยนต์ ผัก ผลไม้ และอื่นๆ ที่วางอยู่กลางแจ้งอีกด้วย

การดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆ ด้านการดูแลสุขภาพของประชาชน โดยในวันที่ 25 พฤษภาคม 2562 การท่าเรือแหลมฉบังร่วมกับเทศบาลนครแหลมฉบัง ลงพื้นที่เพื่อแจกหน้ากากอนามัยให้แก่ชุมชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ พร้อมทั้งจัดส่งเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ เพื่อดูแลผู้ที่ได้รับผลกระทบ ทั้งนี้ เทศบาลนครแหลมฉบัง ได้จัดตั้ง “ศูนย์รับแจ้งเหตุผู้ประสบภัย เทศบาลนครแหลมฉบัง” เพื่อรวบรวมข้อมูลดังกล่าว

สำหรับกระทรวงสาธารณสุข นายแพทย์สุขุม กาญจนพิมาย ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ได้สั่งการในวันที่ 26 พฤษภาคม 2562 ให้ผู้ตรวจราชการเขตสุขภาพ และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชลบุรี เปิดศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินด้านการแพทย์และสาธารณสุขระดับจังหวัด (PHEOC) พร้อมส่งทีมตอบโต้ภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชลบุรี โรงพยาบาลชลบุรี และโรงพยาบาลแหลมฉบัง ลงพื้นที่ดูแลผู้ได้รับผลกระทบร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประสานการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2. ข้อมูลผลกระทบ

ข้อมูล วันที่ 26 พฤษภาคม 2562 เวลา 06.00 น. โดยกลุ่มงานอนามัยสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชลบุรี รายงานจำนวนผู้ได้รับผลกระทบจากกรณีดังกล่าว ทั้งสิ้น 284 ราย โดยเข้ารับการรักษา ณ โรงพยาบาล จำนวน 211 ราย และพักรักษาที่โรงพยาบาล (Admit) จำนวน 73 ราย รายละเอียดดังตาราง

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนผู้ได้รับผลกระทบจำแนกตามโรงพยาบาล

ลำดับ	รายชื่อโรงพยาบาล	เข้ารับการรักษา รวม (ราย)	พักรักษาที่โรงพยาบาล Admit (ราย)
1	โรงพยาบาลแหลมฉบัง	33	10
2	โรงพยาบาลวิภาวดีแหลมฉบัง	100	54
3	โรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา	57	-
4	โรงพยาบาลพญาไท ศรีราชา	15	6
5	โรงพยาบาลสมิติเวช ศรีราชา	5	3
6	โรงพยาบาลบางละมุง	1	-
รวม		211	73

ที่มา : กลุ่มงานอนามัยสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชลบุรี

นอกจากนี้คาดว่าจะยังมีชุมชนที่ได้รับผลกระทบ คือ ชุมชนบ้านนาเก่า หมู่ที่ 5 ตำบลทุ่งสุขลา อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ซึ่งเทศบาลนครแหลมฉบัง ได้เปิดศูนย์ช่วยเหลือและบรรเทาทุกข์ มีการอพยพชาวบ้านที่อาศัยบริเวณรอบดังกล่าวออกนอกพื้นที่ แจกหน้ากากอนามัย น้ำดื่ม อาหาร ให้ความรู้ประชาชนในการเฝ้าระวังและป้องกันตนเอง และผู้ประกอบการร้านอาหาร เนื่องจากอาจมีการปนเปื้อนของสารเคมีได้

3. ข้อมูลเกี่ยวกับสารเคมีและผลกระทบต่อสุขภาพ

อันตรายจากสารเคมีในสาธารณสุขครั้งนี้ ประกอบด้วยสารแคลเซียมไฮโปคลอไรต์ (Calcium Hypochlorite) และสารคลอรีเนเตด พาราฟิน แวกซ์ (Chlorinated Paraffin Wax) ซึ่งอาจก่อให้เกิดผลกระทบดังนี้

3.1 แคลเซียมไฮโปคลอไรต์ (Calcium Hypochlorite) มีสูตรโมเลกุลคือ CaCl_2O_2 เป็นสารประกอบคลอรีน (Chlorine) ที่นิยมใช้กันอย่างกว้างขวางในโรงงานอุตสาหกรรมอาหาร ใช้สำหรับฆ่าเชื้อวัตถุดิบและฆ่าเชื้อน้ำที่ใช้ในกระบวนการ เช่น น้ำหล่อเย็น น้ำที่ละลายวัตถุดิบที่ผ่านการแช่เยือกแข็ง (Thawing) มีชนิดที่เป็นผงหรืออัดเป็นเม็ด ความเข้มข้นของคลอรีนออกฤทธิ์ (Active ingredient) 65 หรือ 68 เปอร์เซ็นต์ นอกจากใช้เพื่อฆ่าเชื้อแล้ว Calcium Hypochlorite ในรูปแบบเกลือแคลเซียม (Calcium salt) เมื่อรวมตัวกับเพกทิน (Pectin) ในผนังเซลล์ของผักและผลไม้ ทำให้ผนังเซลล์แข็งแรงขึ้น และต้านทานโรคได้ดี ผลกระทบต่อสุขภาพจากสารเคมี

ดังกล่าวอยู่ในระดับความเป็นพิษเฉียบพลัน ประเภทย่อย 4 คือ หากกลืนกินจะก่อให้เกิดอันตราย และระคายเคืองต่อผิวหนัง รวมทั้งทำให้ผิวหนังไหม้อย่างรุนแรง และทำลายดวงตา

3.2 สารคลอรีเนเตด พาราฟิน แวกซ์ (Chlorinated Paraffin Wax) (ของเหลว) เป็นพลาสติกไฮด์รอกซ์ ตัวหนึ่งใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตสารประกอบพอลิไวนิลคลอไรด์หรือสารประกอบพีวีซี (Polyvinyl chloride compound, PVC compound) เนื่องจากพีวีซีปกติ หรือ พีวีซีเรซิน จะไม่มีคุณสมบัติการเป็นพลาสติก กระบวนการทำสารประกอบพีวีซี คือ การนำพีวีซีเรซิน มาผสมกับส่วนผสมต่างๆ เรียกว่า Additive ให้มีคุณสมบัติเป็นพลาสติกมากขึ้น ผลกระทบต่อสุขภาพจากสารเคมีดังกล่าว คือ หากสัมผัสจะก่อให้เกิดการระคายเคืองต่อผิวหนัง ดวงตา และลำคอ

4. คำแนะนำสำหรับประชาชน

4.1 ติดตามข้อมูลสถานการณ์จากหน่วยงานรัฐ หลีกเลี่ยงการเข้าพื้นที่ประสบเหตุ และปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่อย่างเคร่งครัด

4.2 สังเกตอาการของตนเองและคนในครอบครัว หากมีอาการผิดปกติ เช่น ระคายเคืองผิวหนัง ดวงตา และลำคอ ให้รีบพบแพทย์ รวมทั้งควรเฝ้าระวังเป็นพิเศษ ได้แก่ กลุ่มเด็ก หญิงให้นมบุตร ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยโรคหัวใจ โรคระบบทางเดินหายใจ และโรคภูมิแพ้ เป็นต้น

5. การดำเนินงานระยะต่อไป

ศูนย์อนามัยที่ 6 ชลบุรี ดำเนินการติดตามสถานการณ์ในระดับพื้นที่และรายงานข้อมูลต่ออธิบดีกรมอนามัยเป็นระยะ ในส่วนของคลัสเตอร์อนามัยสิ่งแวดล้อม ดำเนินการติดตาม ประเมินสถานการณ์ และให้การสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์อนามัยฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

6. เอกสารอ้างอิง

1. รายงานสถานการณ์สาธารณสุขภัย ภัยป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย ศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย (ส่วนปฏิบัติการ). เลขที่ของข่าว 320/2562 วันที่ 25 พฤษภาคม 2562 (เวลา 18.00 น.)
2. CAMEO Chemicals. USEPA. Database of Hazardous Materials : UN/NA 3077. *CAMEO Chemicals*. [เข้าถึงเมื่อ 25 May 2019.] <https://cameochemicals.noaa.gov/unna/3077>.
3. —. Database of Hazardous Materials : UN/NA 1866. *CAMEO Chemicals*. [เข้าถึงเมื่อ 25 May 2019.] <https://cameochemicals.noaa.gov/unna/1866>.
4. กรมควบคุมมลพิษ. [เข้าถึงเมื่อ 26 May 2019.]. https://www.facebook.com/PCD.go.th/?__tn__=%2Cd%2CP-R&eid=ARAxgqY9bw3ofGvKMJ7K-a4bUnurCq-2EDof2H3JB2gklFC--61Pg4-hcLsV2ucdQSek7DbLH_Ceuvzz.
5. Safety Data Sheet (Chlorinated paraffins). [เข้าถึงเมื่อ 26 May 2019.]. http://www.kaustik.ru/eng/doc/cp_msds.pdf

จัดทำโดย Cluster อนามัยสิ่งแวดล้อมและศูนย์อนามัยที่ 6 ชลบุรี
ข้อมูล ณ วันที่ 26 พฤษภาคม 2562 เวลา 15.30 น.